

eenen beslissenden vooruitgang op den weg der beschaving en verlichting voor te bereiden, en door den gemeenschappelijken arbeid in alle vakken van Kunst en Wetenschap, over de verderfelijke pogingen der kwalijk beradene tegenwerkers op dien weg te zegepralen. — Het woord, dat gij uitspraak, was berekend naar de behoefte van den tijd, zeer geschikt om in ons midden gehoord te worden.

Wij betreuren met u, en ook vooral uit dit oogpunt beschouwd, het verlies, hetwelk deze Klasse leed door den dood van verdienstelijke Medeleden, en onder deze dat van onzen kortelings overledenen Landgenoot, den wijsgeerigen Staatsman FALCK. Eenmaal hoorde ik hem met kracht van taal: *de Ontwikkeling van 's menschen zedelijken aanleg, in de Geschiedenis opgespoord*; behandelen. Naar de daarin heerschende gevoelens, was hij steeds werkzaam op zijne staatkundige loopbaan, waaraan hij te vroeg door den dood ontruk werd.

En dit geleidt mij weder tot de taak van onzen waardigen Secretaris, om namelijk, in het tweede gedeelte van zijn Verslag, zijne hulde aan hem, en den overigen verdienstelijken afgestorvenen onzer Medeleden toe te brengen; waartoe ik hem nu verzoek over te gaan.

De Secretaris vóldeed daaraan op navolgende wijze:

»Die ontwikkeling van den wetenschappelijken geest, die wij met zoo veel regt hoorden aanprijzen, aan welke niemand, die tot deze Koninklijke Instelling in betrekking staat, behoort vreemd te zijn, straalde ook door in hen, wier verlies de Klasse thans heeft te betreuren.

Of wekte dien niet in zijne toehoorders en leerlingen op de waardige Utrechtsche Hoogleeraar H. ARNTZENIUS, die zijne bijna 40jarige loopbaan aan de Hoogeschool aldaar besteedde tot beoefening en onderwijs van het Romeinsche Regt? Hoezeer de rigting van zijne studiën bijzonder dogmatisch-exegetisch was, werd echter de toelichting uit de Geschiedenis geenszins door hem verwaarloosd. Hij deelde in de meening, voor eenige jaren in

Duitschland, door den geleerden WENING geuit ¹, dat de volkomen, ware en levendige kennis van het Regt, alleen door tevens wijsgeerige, praktische, geschiedkundige, dogmatische en letterkundige oefening, en door bijzondere praktische vorming voor het leven wordt verkregen. Dankbaar erkennen zijne leerlingen, waartoe ik het mij eene eer reken te behooren, hoeveel zij in dit opzigt, aan 's mans leiding, mogten verschuldigd zijn. ARNTZENIUS was Correspondent der Klasse, sedert 9 April 1821. Hij overleed te Utrecht, in den ouderdom van 77 jaren, op 15 November 1842.

Nog hooger en ouderdom, en wel eenen zes en tachtig jarigen, bereikte de geleerde JACOB HENRIK HOEFFT, sedert 28 Mei 1816, Lid dezer Klasse. Hij overleed te Breda, op 14 Februarij j.l. De belangstelling in Letterkunde en Poëzij, die hij van den aanvang af aan den dag legde, verflauwde bij hem nimmer. De Staatkundige gebeurtenissen van ons Vaderland deden hem lang een geheel ambteloos leven leiden, nadat hij in 1793 zijne geboorteplaats Dordrecht met de inwoning te Breda had verwisseld. Als Lid van den Raad dier Stad was hij aldaar sedert 1813 in vele opzigten nuttig werkzaam. Taalkundige oefeningen, in zijne *Aanmerkingen op oude Friessche Spreekwoorden*, — *Proeve van Bredaasch taaleigen*, — *Verzameling van Fransche woorden uit de Noordsche talen afkomstig*, getuigen van zijne nasporingen ten aanzien onzer moedertaal. Doch, wie aan HOEFFT denkt, of van HOEFFT spreekt, die gewage in de eerste plaats van zijne gelukkige en ijverige beoefening der Latijnsche Dichtkunst. Ziedaar, waarin hij zich zoo gunstig onderscheidde!

Op de Latijnsche Scholen reeds, naar de gewoonte dier tijden, in het vervaardigen van Latijnsche Verzen geoefend, vatte hij eene neiging op voor de beoefening der Latijnsche Poëzij, die hem nooit heeft verlaten. Zijne *Carmina juvenilia*, zijne *Pericula Poëtica* en *Critica*, zijne *Carmina*, 1805, zijn *Parnassus Latino-Belgicus*, 1819, eindelijk zijne *Carminum Epidosis*, 1839,

¹ J. N. WENING, *Mängel und Gebrechen der Jurist. Lehrmethode*. Landsbut, 1820, bladz. 24.

van FALCK eenigermate te schetsen, ware voor mij een ten eenenmale onuitvoerbare taak geweest; doch ik acht mij daarvan ontheven door de uitvoerige wijze, waarop de Secretaris der Derde Klasse dezelve vervuld heeft in de laatste Openbare Vergadering derzelve Klasse, op den 27sten April dezes jaars.

Eveneens meen ik te moeten verwijzen op het door denzelfden bij die gelegenheid gesprokene over den op 77 jarigen leeftijd overledenen Utrechtschen Hoogleraar in de Regtsgelcerdheid Mr. **H. ARNTZENIUS**, die onder Correspondenten der Derde Klasse, sedert 1821, eene plaats bekleedde.

Ten opzigte der vermelde namen zal het uwe aandacht niet ontgaan zijn, dat men de waarschijnlijkheid der voor de Statistiek en voor de Physiologie niet onbelangrijke grondstelling zou mogen afleiden, dat de ontwikkeling en oefening der geestvermogens, onder zekere bepalingen, in geen deele nadeelig is aan den welstand des ligchaams, noch het bereiken van eenen hoogen leeftijd behoeft in den weg te slaan.

Ik moet verder melding maken van het overlijden van den Groningschen Hoogleraar J. LENTING, die op den 2^{den} Junij dezes jaars in 53 jarigen leeftijd door eene korte, maar hevige ziekte werd weggerukt. Sedert 1822 was hij Correspondent der Derde Klasse. Deze onderscheiding schijnt de overledene verworven te hebben door de uitgave, met kritische aantekeningen, van het Treurspel *Medea van Euripides* en andere Geschriften in het vak der Latijnsche en Grieksche Letterkunde, onder welke ook ophelderingen omtrent de *Alceste* en eene uitgave der *Andromache* van denzelfden Dichter behooren. Tot tweemalen bekroonde het Provinciaal Utrechtsch Genootschap zijnen letterkundigen arbeid met den Gouden Eerepenning. Ook op den Geschiedschrijver HERODOTUS en den Blijfspeeldichter ARISTOPHANES heeft LENTING aantekeningen in het licht gegeven. De beoordeeling zijner verdiensten behoort aan anderen, niet aan mij.

On-